

Broumovský zpravodaj

Na této stránce Vám přinášíme poslední číslo Broumovského zpravodaje. Jedná se výběr článků z tištěné verze zpravodaje. Rádi bychom slyšeli Váš názor na tento druh zpráv a tak [nám napište](#). O výsledku Vás budeme informovat.

Broumovský zpravodaj č. 9/2001

Obsah čísla:

[O parcích](#)

[Z města](#)

[Výsledky sčítání obyvatel v Broumově](#)

[Prezident na návštěvě Broumovska](#)

[Oznámení](#)

[Prezident Václav Havel podpořil ...](#)

[Pohlednice z USA](#)

[V nouzi poznáš přítele...](#)

[Den dobré vůle letos i v Broumově](#)

[Dopis Broumovskému zpravodaji](#)

[Oddělení kultury MěÚ v měsíci září uvádí:](#)

[Kalendář Broumovsko 2001](#)

[Výstava](#)

[Kultura v Broumově](#)

[Automatizovaný provoz v Městské knihovně](#)

[Městská knihovna děkuje](#)

[Honza Volf vystavuje v Městské knihovně](#)

[Výstava fotografií polských spisovatelů](#)

[Skvělý úspěch broumovských skautů](#)

[10. ročník broumovského triatlonu](#)

[Městský park](#)

[Letní tábor s dětmi z Broumovska](#)

[Veba generálním sponzorem projektu ...](#)

[Projev předsedy Senátu pana Petra Pitharta ...](#)

[Program česko - německého setkání ...](#)

[Místo mých předků](#)

[Budoucnost v Broumově?](#)

[Broumovská literární cena](#)

[XXIII. ročník memoriálu Slávky Streubelové](#)

[Návštěva prezidenta a naše vize](#)

O parcích

V horkých slunečných dnech - a letos jsme je zažili - se každý snaží prchnout někam do přírody a k vodě, na zahradu, chatu nebo k moři. Starší lidé, lidé hůře pohybliví nebo naopak mladí s malými dětmi, kteří

tyto možnosti nemají, se uchylují zpravidla do parku. V Broumově mají v zásadě dvě možnosti, a to park za Městským úřadem, nebo park Alejku.

Město Broumov má obrovské plochy veřejné zeleně a s ohledem na finanční a lidské možnosti mnohdy jejich ošetřování nezvládá. K tomu připočtíme trochu vandalství a lidské bezohlednosti, a pak se nemůžeme divit, jak to naše společné prostředí vypadá.

Přesto však neustálý boj mezi pěstiteli a ničiteli a nekonečná práce přináší výsledky. Jistě neuniklo vaší pozornosti, že Alejka je ošetřována a její zeleň byla dosazována a v posledních dnech se velmi usilovně pracuje v parku za MěÚ (budoucím Schrollově parku). Zasluhu na tom mají jednak nezaměstnaní občané, které město vzalo do práce, jednak pracovníci Technických služeb, a v neposlední řadě i starostlivost ekoložky města. Budují, respektive se obnovují cestičky, které by měly umožnit příjemnou procházku, osazují s obrubníky, dosypává štěrk. Součástí obnovy se stane postupné osázení novými stromky a v zimním období vykácení stromů nemocných nebo těch, které tam nepatří. Provádějí se opravy laviček (po kolikáté už), byla vyčištěna a poopravena kašna (jen voda nebude stříkat, protože její generální oprava by si vyžádala další balík peněz, které zatím nejsou). Připravuje se oprava altánu.

Celkové úpravy si vyžádají uvolnění částky 104.000 Kč z rezervy rozpočtu města a mimo toho budou využity i dotace.

Jako občan tohoto města jsem s potěšením zjistil, že a.s. Veba hodlá v dohledné době upravit prostranství vedle železničního mostu (podjezdu) v Olivětině, kde také kdysi býval park.

Po vyjasnění majetkových vztahů se počítá i s úpravami Dětského hřiště a v neposlední řadě i s obnovou skvostu, kterým byla klášterní zahrada. Představitelé města společně s představiteli církve došli ke shodě při řešení tohoto obrovského problému. Lituji jen, že obnovení původních vycházkových tras v Broumově, a tím myslím Černou stezku a cestu podél zasypaného náhonu, se již asi nedočkám.

Rád bych, aby naši občané, když už nemohou pomoci, alespoň neničili to, co se ostatní snaží vybudovat nebo zachránit. Náklady jsou hrazeny z peněz náš všech, jsou to naše parky a naše vizitka. Chraňme naše životní prostředí a přispějme svým jednáním a chováním k tomu, aby bylo co nejhezčí.

A. Obst

Z města

Nezaměstnanost v červenci činila v Broumově 8,31 % to znamená, že o práci se ucházelo 371 zájemců. Stav je lepší než v loňském roce. Město Broumov vytvořilo 7 pracovních míst pro nezaměstnané na veřejně prospěšné práce. Broumov je opět vysoko nad okresním průměrem, kde míra nezaměstnanosti činí 4,9%. Na práci čeká 2733 uchazečů. Broumovsko má 844 nezaměstnaných t.j. 6,5 %. Nejhuře jsou na tom obce Hynčice 14,48 %, Božanov 12,7 % a Heřmánkovice 9,7 %.

Infocentrum, které se přemístilo z divadla do prvního poschodí staré radnice, zaznamenalo proti loňskému roku nárůst zájemců o turistické informace. Jsme rádi, že se nesplnily předpovědi, že nové INFO nebude v novém působišti navštěvováno.

Městská policie prováděla svoji běžnou práci při kontrole parkování v městské památkové zóně, odchyť volně pobíhajících psů, kontrolu čistoty, hřbitova, kde dochází k vandalismu, spolupracovala se sociálním odborem atd. Parkovací automat na náměstí vynesl v červenci 30 552,- Kč.

Městská rada obdržela pozdrav z USA od našeho krajana pana Jiřího Pražáka, který se pravidelně zajímá o dění na Broumovsku.

Do konce září budou plynové kotelny v ULITĚ a I. mateřské škole. Ve výběrovém řízení získala v prvním případě zakázku fa ELMON a v druhém fa Kejzlar. V srpnu začne výstavba odbočky středotlaku plynu ke školní jídelně a tiskárně.

2.8. se sešla na MěÚ schůzka zástupců města, OkÚ - ŽP - vodního hospodářství, zemědělské vodohospodářské správy, VAKu a SUS, aby řešila následky přívalových vod 20. a 25.7.ve Velké Vsi a v Olivětině. Byla dohodnuta konkrétní opatření k zabránění dalších škod od vyčištění příkopů, propustků, vodních toků, kanálů atd. Nejsložitější a finančně nejnáročnější bude v delším časovém období rekonstrukce podjezdu v Olivětině. Rovněž obtížné bude přimět soukromé majitele cest k vybudování příčných kanálků k jejich odvodnění. Po těchto cestách přitékalo nejvíce vody.

Výsledky sčítání obyvatel v Broumově

Jak jsme již minule napsali, předpovědi o výrazném úbytku obyvatel v Broumově se nepotvrdily. Broumov má 8427 obyvatel, z toho ženy tvoří 52%. Benešov má 124 a Rožmitál 172 obyvatele. Z jednotlivých částí Broumova žije v Olivětině 1250 obyvatelů.

Červený Kostelec předstihl Broumov o 171 lidí. Z okolních obcí jsou největší Hejtmánkovice s 633 obyvateli. Nejpočetnější skupinu obyvatel Broumova tvoří občané v aktivním věku (15-59 let) t.j.63%. Rovněž v počtu dětí do 14 let patříme mezi městy našeho okresu na 1. místo. Zajímavý je údaj o národnostním složení, které od posledního sčítání zaznamenalo výrazný posun v nárůstu počtu obyvatel české národnosti (93%). Ke slovenské národnosti se přihlásilo 270 občanů, německé 104, k polské 19. Překvapující je údaj v počtu romských občanů, kterých se přihlásilo 98. V našem městě trvale bydlí 13 cizinců.

K římsko-katolické církvi se hlásí 1513 obyvatel, českobratrské evangelické 75 obyvatel a ČSL husitské 133 věřících.

Údaje o bytovém fondu jsou překvapující. Trvale neobydlených bytů je 290, ale musíme odečíst 117 bytů obydlených přechodně nebo sloužících k rekreaci. 63 bytů je neobyvatelných, sem opatří několik bytů vyplavených povodní a byty v neobyvatelných domech. Přesto zůstává v Broumově 117 volných bytů v soukromých objektech. Jejich obsazení by vyřešilo bytový problém v Broumově.

Tento stručný přehled je pouze první částí statistického přehledu ze sčítání obyvatel na jaře letošního roku.

Prezident na návštěvě Broumovska

Pan prezident Václav Havel na pozvání občanských iniciativ vykonal v úterý 14. srpna neoficiální návštěvu Broumovska, aby se seznámil s aktivitami místních občanských iniciativ, s jejich problémy i úspěchy, ale hlavně podmínkami, ve kterých se snaží o oživení tohoto příhraničního regionu.

Při příjezdu do Broumova ho pozdravili obyvatelé a pan starosta s místostarostou mu předali květiny, i když se jednalo o neoficiální návštěvu. Poté si prohlédl klášter, bývalé sídlo benediktinů, a odebral se na neformální besedu s mladými aktivisty do bývalého měšťanského pivovaru. Zde byl zajímavý zájem mladých lidí o kulturní oživení oblasti, ale i o alternativní kulturní projevy.

Besedy se zúčastnil i předseda Broumovského krajanského sdružení Ernest Birke, bývalý Broumovák, který panu prezidentovi poděkoval za jeho osobní přínos k ozdravení česko-německých vztahů a předal mu na památku knihu Das Braunauer Land.

Při tiskové konferenci zástupce Broumovského zpravodaje dr. Pindeš panu prezidentovi sdělil názor, že návrat ke kořenům zde na Broumovsku není možný bez spoluúčasti benediktinů a sudetských Němců, neboť oba subjekty se v minulosti významně podílely na rozvoji regionu a zanechaly zde nemalé kulturní dědictví.

Pan prezident řekl, že se těžko provádí obnova a oživení tam, kde byla násilně přerušena kontinuita historického vývoje, jako tomu je i v případě Broumovska. Je dobré, když se lidé scházejí a spolu mluví. Na komunální úrovni jsou vztahy a kontakty se sudetskými Němci lepší než kontakty na úrovni vysoké politiky. Je to dáno tím, že občané a občanské iniciativy jsou v mnohém směru dál než oficiální politika.

MUDr. Pindeš

Oznámení

Touto cestou sdělujeme všem zahrádkářům, že se navždy loučíme s naším členem, přítelem Josefem Volhejnem. Zemřel náhle 14. července 2001 v prostředí, ve kterém žil a které dlouhá léta budoval. Svou vlastní pílí se dopracoval odborné praxe v pěstování ovocných stromů a citrusů. V Českém zahrádkářském svazu zastával funkce ve výboru základní organizace v Olivětině a v Územní radě v Náchodě. Nezištně předával své zkušenosti a rady zahrádkářům i všem, kteří navštívili jeho zahradu a skleník. Za svoji záslužnou činnost byl vyznamenán za rok 2000 vyznamenáním III. stupně.

Výbor základní organizace děkuje příteli Volhejnovi za práci, kterou pro nás, zahrádkáře vykonal.

M. Chalupníček, ZO ČZS Olivětín

Prezident Václav Havel podpořil občanské aktivity na Broumovsku

Prezident republiky Václav Havel poctil dne 14. srpna 2001 svou návštěvou občanské iniciativy na

Broumovsku a podpořil tak program Oživení Broumova. Návštěva byla významnou možností, jak seznámit prezidenta s konkrétními výsledky přes čtyři roky trvajícího úsilí o obnovu krajiny, o rozvoj občanského a kulturního života v regionu, obnovu tradic i uplatnění životních alternativ. Cesta prezidenta souvisí s jeho dlouhotrvajícím zájmem o téma krajiny, venkovského prostoru a jejich využívání. Šlo o návštěvu zaměřenou výhradně na konkrétní otázky občanské společnosti a trvale udržitelného života přímo v centru občanského dění. Cílem organizátorů bylo seznámit pana prezidenta s nemalými pozitivními změnami, které se na Broumovsku odehrály, a požádat jej o udržení a případně zvětšení politického a právního prostoru pro činnost občanských iniciativ.

(z tiskové zprávy)

Pohlednice z USA

Drazí redaktoři, spolupracovníci a zpravodajové, obdivuji vás všechny za obětavou a výbornou práci na povznesení města Broumova a Broumova, kde jsem byl velmi činný v práci s mládeží. Stále vzpomínám na své přátele z mladých let a rád čtu Broumovský zpravodaj, abych si obnovil vzpomínky.

Upřímně Jirka Pražák s rodinou, Kensington, Maryland, USA

V nouzi poznáš přítele...

V důsledku vážného úrazu levého ramene musela moje manželka využít zdravotnických služeb Francie. Byla zde akutně operována v malé venkovské nemocnici St. Flour jižně pod Lyonem.

Jako lékař jsem tak měl možnost týden pobýt v této malé nemocnici, kde mě okamžitě nouzově ubytovali, a pozoroval jsem a srovnával. Medicína je stejná, a to jak diagnostické, tak léčebné postupy, ale zde veškerá podobnost končí.

Tamní nemocnice je v centru města v adaptovaném komplexu někdejší staré nemocnice. Zvenku 18. století, uvnitř tlumené, příjemné, voňavé prostředí, klid a pohoda, žádné pokřikování, bouchání výtahem, či kbelíky, ani ty vozíky nebylo slyšet.

V době snídani snídala celá nemocnice, t.j. pacienti i personál, ten v pěkné jídelničce u velikého stolu. Snídalo se hodinu, oběd ale trval již dvě hodiny, večeře taky.

Každý, kdo vstoupil do pokoje pacienta, pozdravil a představil se, taky sdělil, co zde bude dělat (uklízet, píchat injekce), a to jak lékaři, tak sestry či uklízečky.

O pokoje se staraly pokojské, o toalety a chodby uklízečky. Injekce a infuze obstarávaly sestry asistentky.

Co nejvíce nám pomáhalo, byl optimismus a úsměv na tvářích všech. Po celou dobu pobytu jsem neviděl unavený, utrápený nebo zamračený obličej personálu.

Od vstupu do nemocnice se nám aktivně věnoval první zdravotník, kterého jsme potkali, neposílal nás

támhle a pak vpravo, ale objal nás a dovedl do malé úrazové ambulance, kam se postupně scházeli příslušní odborníci.

Po vynesení verdiktu - okamžitý transport letecky domů po nezbytném protišokovém zajištění, nebo složitý výkon na místě -, jsem mobilem kontaktoval asistenční službu VZP v Praze. Na VZP jsem často nadával, že špatně platí, pak že pozdě platí. Jaké bylo moje překvapení z pružného a lidského jednání asistentky i z pružného a lidského jednání našeho zastupitele v Paříži. Musím říct po pravdě, že jejich každodenní zájem o stav zraněné manželky a o naši situaci tam daleko od domova, nám pomáhal snad více než uklidňující léky.

Opravdu jsme v naší nouzi poznali přitele, a ne jednoho, ale mnoho přátel, se kterými jsme se ani pořádně nedohovořili.

Dr.Pindeš

Den dobré vůle letos i v Broumově

Až budete ve čtvrtek 20. září pospíchat domů z práce, budete cestou potkávat dvojice skautek a skautů, kteří vám budou za drobný příspěvek nabízet odznáček - červené srdíčko, jako symbol ochoty pomáhat.

Je to také symbol nadace Olgy Havlové - Výboru dobré vůle. Tuto nadaci založila první manželka prezidenta V. Havla s cílem pomáhat lidem, kteří se pro svůj nepříznivý zdravotní či sociální stav nemohou bez pomoci druhých sami o sebe postarat. Nadace pomáhá nemocným a postiženým dětem, mladistvým v obtížných životních situacích, lidem se zdravotním postižením, lidem v nouzi a starým lidem v jejich plnohodnotném začlenění do společnosti. Podporuje pěstounské rodiny a pomáhá při studiu handicapovaným dětem.

Den dobré vůle se uskutečňuje vždy v den výročí založení nadace a je spojen s dobrovolnou sbírkou občanů. Letos tato akce proběhne ve čtvrtek 20. září po heslem " Nikdy neublížíš dítěti". Výtěžek sbírky bude použit na bydlení pro děti z pěstounských rodin, na projekt " Pod křídly".

Protože skautské organizaci je blízká myšlenka Výboru dobré vůle, tedy snaha pomáhat bližním a výzva k dobrým skutkům, zapojují se junáci i při pořádání Dne dobré vůle.

Broumovští skauti se chápou této aktivity letos poprvé a pevně věří, že tato akce najde odezvu i ve vaší ochotě pomoci tentokrát právě opuštěným dětem. Děkujeme.

Za středisko JUNÁK Broumov Milada Kubalíková

Dopis Broumovskému zpravodaji

Reaguji tímto na článek v Broumovském zpravodaji č. 8, nazvaný Mimořádné srážky. Tento příspěvek nám občanům Broumova, a konkrétně obyvatelům Husovy ulice a ulice Prokopa Holého, vysvětluje důvody, proč jsme během dvou měsíců byli čtyřikrát vystaveni povodni, jakou tady za posledních padesát

let nikdo ze starousedlíků nepamatuje. Ano, zažili jsme tu povodně v roce 1978 a další potom před asi čtyřmi lety. Tyto povodně však způsobila Stěna vylitá z břehů. Tomu se však nedalo nijak předejít, snad jen vyčištěním koryta Stěny.

Letošní povodně však byly, podle našeho mínění, způsobeny lidským činitelem, tj. orgány, které neplní své povinnosti tak, jak by měly. V první řadě Správa údržby silnic, která ustavičně zanedbává čištění příkopů a opravy propustí na křižovatce Husovy ulice a třídy Osvozené. Ze čtyř směrů, kam by přebytečná voda měla odcházet, je funkční jenom jedna propust', a to v omezené míře. Bohužel však ani tato jediná možnost odtoku vody do veřejné kanalizace nebyla funkční, protože pracovníci kanalizací ji zahradili, protože prý čistá voda snižuje kapacitu čističky pod městem. Pracovník, který rozhodl o tomto opatření, však pravděpodobně nemá znalosti o kanalizaci v těchto dvou ulicích. Voda totiž nakonec stejně jde do stejné kanalizace, ovšem s větší škodou, protože Husovu ulici obchází z druhé strany, když předtím navíc udělá škody v dolní části Husovy ulice a ulice Prokopa Holého. Dodatečně jsem zjistil, že následně byla ucpána i vpust' do kanalizace v Havlíčkově ulici, s tím samým vysvětlením, jako v případě vpusti v ulici Husově. Bylo mi doporučeno, abych totéž udělal s polední a jedinou propustí, která protéká mým pozemkem.

Dne 2. srpna se sešla na městském úřadu skupina zainteresovaných stran, která přijala nějaké závěry a stanovila rozsah prací, které budou provedeny v rámci kompetencí. Z těchto závěrů pro nás vyplynulo jediné, a to - jak jsem uvedl - ucpání dvou vpustí do kanalizace. Měsíc od poslední povodně pomalu uplynul, a kromě těchto dvou uvedených opatření se nic neděje. Jsem přesvědčen, že ani dít nebude, protože stará obehraná píseň nemáme peníze se uplatnit i v tomto případě.

Vladimír Franc

Oddělení kultury MěÚ v měsíci září uvádí:

Divadelní hra DONALDA CHURCHILLA - "NA OCET"; hrají Zuzana Bydžovská a Miroslav Etlér, vstupné: 135,- a 140,- Kč, předprodej Kniha ČEKO

Oddělení kultury prostřednictvím Broumovského zpravodaje děkuje panu Bajerovi za hlídání Výstavní síně při výstavách na Staré radnici.

Všechny, kteří chtějí veřejně provozovat jakoukoliv hudební produkci, upozorňujeme, že musí mít vyplněn formulář OSA, který je k dostání na Oddělení kultury, a musí mít také povolení od MěÚ - oddělení kultury. Nepovolené produkce budou trestány.

29. září se na náměstí od 9 hod. bude konat "Svatováclavský jarmark".

Karolína Jansová, oddělení kultury

Kalendář Broumovsko 2001

Ve dnech 29. a 30. května se v Písku konal další ročník festivalu propagačních materiálů a filmů TOUR PROPAG 2001. Do sedmi soutěžních kategorií bylo přihlášeno více než 400 materiálů. Sdružení měst a obcí Broumovska, Policka a Teplicka přihlásilo do soutěže kalendář Broumovsko 2001, který ve své kategorii získal druhé místo. Rádi bychom touto cestou poděkovali panu Horstu Bauerovi z Broumova - autorovi fotografií, panu Miloši Kaválkovi - grafikovi, Grafickým závodům Hronov a firmě Hobra Školník, která kalendář sponzorovala.

PhDr. Jana Mikulecká, Sdružení měst a obcí Broumovska, Policka a Teplicka

Výstava

Ve výstavní síni Muzea Broumovska v klášteře je do 20. září 2001 otevřena výstava kreseb Karla Šafáře a Ivo Švorčíka AKTY (tresorové kresby).

Výstava je otevřena denně kromě pondělí od 8 do 12 a od 13 do 17 hodin.

Kultura v Broumově

Ráda bych informovala broumovskou veřejnost o práci nově zřízené organizační složky Kultura a informace, která byla ustanovena od 1. března 2001. Pod touto složkou se nachází Muzeum Broumovska, Městská knihovna, Infocentrum a Oddělení kultury. V letošním roce došlo již k mnoha změnám, zvláště co se týká Infocentra. Na počátku června 2001 Infocentrum přesídlilo z přízemí Městského divadla do 1. patra Staré radnice. V této místnosti také sídlí Oddělení kultury s novou pracovnící slečnou Karolínou Jansovou a Dobrovolný svazek obcí Broumovsko pod vedením PhDr. Jany Mikulecké. Po provozu v měsíci červnu, červenci a částečně v srpnu lze zhodnotit, že Infocentrum je hojně navštěvováno zahraničními turisty, celkově je lepší návštěvnost než v přízemí Městského divadla. Obavy některých členů Kulturní komise se tedy nesplnily. Turisté mají navíc možnost v klidu a hlavně v pěkném prostředí si prohlédnout veškeré vystavené materiály o Broumově a Broumovsku. Dá se tedy říci, že město Broumov získalo další důstojné prostory ke své reprezentaci. V bývalých prostorách Infocentra nemohla slečna Rutarová vystavit všechny materiály kvůli nedostatku místa.

Oddělení kultury se v těchto měsících soustředí především na přípravu Dnů česko-polské křesťanské kultury. Zpracovali jsme žádost o dotaci na tuto akci v rámci SFMP CBC Phare. Žádost byla úspěšná a město Broumov obdrží dotaci ve výši 60.000 Kč. Už nyní jsou projednávány s polskou stranou, partnerským městem Nowa Ruda, veškeré podrobnosti týkající se této akce. Pro veřejnost bude většina těchto akcí přístupná, jedná se koncert vážné hudby v klášterním kostele sv. Vojtěcha, výstavu polských výtvarníků ve výstavní síni Staré radnice, dále koncert dětského folklórního souboru, výstavu "Současní polští spisovatelé" v Městské knihovně, atd. O všech akcích ještě bude veřejnost podrobně informována v Broumovském zpravodaji, na webových stránkách města, v městském rozhlasu, na plakátech a jak doufáme i na rádiu Metuje. V měsíci srpnu jsme také pořádali koncert duchovní hudby v klášterním kostele

sv. Vojtěcha. Koncert měl dobrou návštěvnost a dle názoru některých hudbymilovných posluchačů byl velmi zdařilý. Oddělení kultury také spolupracuje na přípravě česko - německého setkání, které proběhne od 14. do 16. září 2001 s partnerským městem Forchheimem. Od měsíce září budou jako obvykle pořádána divadlení představení v Městském divadle. Podrobný program do prosince 2001 bude zveřejněn v krátké době.

Další změny nastaly v Městské knihovně. Knihovna postupně přešla na automatizovaný knihovnický systém Kp-SYS. Každá kniha je označena čárkovým kódem a tento kód je vložen do počítače. To samé je provedeno i u čtenářských průkazů. Knihovník má tedy okamžitý přehled o množství vypůjčených knih i o jednotlivých titulech. Dále veřejnost může využít počítače k listování a hledání v katalogu naší knihovny a také lze nahlédnout do seznamu všech knih, které u nás vyšly od čtyřicátých let do roku 1999. Pan PhDr. Meier také zpracoval žádost o dotaci na veřejný internet do naší knihovny, která byla podána na Ministerstvo kultury. Dotační titul byl vykryt asi z poloviny, tedy částkou 100.000,- Kč. Jsme rádi, že tuto žádanou službu budeme moci veřejnosti v dohledné době nabídnout. Od podzimu plánujeme rozšíření půjčovních hodin na úplné maximum od pondělí do soboty. V čítárně knihovny také probíhají zajímavé výstavy - v současnosti pražského výtvarníka a básníka Honzy Volfa. Knihovna již uspořádala od začátku roku čtyři desítky besed se žáky zdejších základních a středních škol.

Ve Výstavní síni Staré radnice je možné v současné době shlédnout výstavu "650 let městského práva Broumova", která sem doputovala z Německa, z partnerského města Forchheimu. Další program Výstavní síně bude zřejmě následující: od poloviny září zde budou vystavovat polští výtvarníci v rámci Dnů Česko - polské křesťanské kultury, dále pak Ulita. Na počátku roku 2002 Vladimír Pechar. Podrobný program bude ještě zveřejněn.

K bohatšímu kulturnímu, společenskému ale i sportovnímu dění ve městě přispívá i činnost Ulity, která je také zřízena městem a dalších samostatných subjektů jako např. činnost Junáku, Tělovýchovné jednoty Slovan Broumov s oddíly fotbalu, odbíjené, košíkové, stolního tenisu, tenisu, lyžování a ASPV (Asociace sportu pro všechny) i mnoha dalších subjektů. V neposlední řadě lze uvést i nově zřízené Centrum Broumov v bývalém Měšťanském pivovaru v čele s p. Bergmannem, které je ale zcela samostatným subjektem, nezávislým na městě.

Doufáme tedy, že každý občan našeho města najde pro sebe to správné vyžití, ať kulturní nebo sportovní.

Ing. Šárka Pěnkavová. ved. org. sl. Kultura a informace

Automatizovaný provoz v Městské knihovně

S počátkem července zahájila Městská knihovna ve své výpůjční činnosti plně automatizovaný provoz. Její pracovníci tak završili několikaletou práci, během níž záznamy o všech svých třiceti pěti tisících svazků přepsali z katalogizačních lístků do počítače, přičemž je doplnili dalšími vyhledávacími hledisky, všechny knihy a periodika opatřili čárovými kódy, sejmuli je k záznamům v počítači atd. Výpůjční systém umožní mimo jiné precizní rezervování publikací a zpřesní a zrychlí veškeré administrativní práce s knihovním fondem. Pro některé čtenáře bude možná nepříjemné to, že systém přesně po měsíci od vypůjčení také

automaticky zpracuje upomínku o vrácení knihy. I to však přispěje k rychlejšímu pohybu zejména knižních novinek mezi čtenáři.

Už v loňském roce byl přitom v komplexním automatizovaném knihovnickém systému Kp-sys (užívá ho mj. Státní vědecká i Okresní knihovna v Hradci Králové a řada dalších významných knihoven) čtenářům zpřístupněn elektronický katalog, který umožňuje rychlé a precizní vyhledání informací podle nejrůznějších hledisek (autoři, téma, doba vydání, žánr aj.), které lze mezi sebou rovněž kombinovat. Už po deset let knihovna buduje vlastní databázi novinových a časopiseckých článků, zejména na aktuální témata, která nejsou zachycena v knihách. Zvláštní pozornost přitom věnuje veškerým zmínkám o Broumově a Broumovsku. I tyto záznamy o článcích jsou nyní uloženy v počítačové podobě a lze s nimi velmi efektivně pracovat. Zjištěné články o požadovaných tématech lze z bohatého archivního fondu periodik bezprostředně, či nejpozději do druhého dne vyhledat a čtenář si na místě může pořídit jejich kopie.

Prostřednictvím automatizovaného systému lze v Městské knihovně vyhledávat i v České národní bibliografii, která obsahuje záznamy všech u nás vydaných knih od čtyřicátých let do poloviny roku 1999 (na nákup aktuálnější verze knihovna v současnosti nemá prostředky). Knihy, objevené v této databázi, lze, pokud je knihovna nemá ve svém fondu, pro čtenáře vypůjčit z jiných knihoven.

I v relativně slabším letním provozu navštívilo městskou knihovnu během prázdnin půldruho tisíce čtenářů.

(m)

Městská knihovna děkuje

panu radnímu Pavlu Trojanovi za velkorysý dar několika ročníků časopisů Chip, Internet a Computer, včetně nejnovějších letošních čísel. Časopisy jistě budou přínosem pro množství čtenářů, kteří se zajímají o výpočetní techniku.

Honza Volf vystavuje v Městské knihovně

Až do poloviny září probíhá v čítárně Městské knihovny výstava kreseb, grafik a básniček populárního pražského výtvarníka a literáta Honzy Volfa. Při zahájení výstavy se autor v knihovně setkal se čtenáři a o své literární a výtvarné tvorbě a zajímavém životě svobodného pražského umělce a vydavatele besedoval i se studenty Gymnázia. V knihovně si lze též prohlédnout a zakoupit knížky, plakáty a drobné tisky Honzy Volfa, jehož produkce je zejména v Praze a velkých městech čím dál oblíbenější. Výtěžek z prodeje věnuje autor knihovně na nákup knižních novinek, přičemž jí sám věnoval řadu knih ze své produkce.

Výstava fotografií polských spisovatelů

V průběhu Dnů polsko české křesťanské kultury bude v čítárně Městské knihovny instalována výstava polské fotografky Elżbiety Lemppové Současní polští spisovatelé. Polský institut v Praze výstavu připravil pro letošní pražský knižní veletrh. Po ukončení instalace v naší knihovně poputuje výstava na významný knižní veletrh do Olomouce.

Skvělý úspěch broumovských skautů

Po zakladateli českého skautingu prof. A. B. Svojsíkovi je pojmenován závod (tedy Svojsíkův závod), který každé dva roky prověřuje úroveň skautské zdatnosti a vyspělosti mezi jednotlivými skautskými oddíly v celé republice.

Šestičlenná hlídka z 1. oddílu chlapců střediska JUNÁK Broumov prošla úspěšně 1. (okresním) kolem, odkud postoupila do dalšího kola, které se konalo v červnu t.r. na lokalitě Brada u Jičína. Zde se hoši utkali v disciplínách vyžadujících jejich všestrannou připravenost, např. rozdělení ohně z přiděleného polena s použitím max. tří zápalek s cílem přepálit provaz ve výšce 60 cm nad ohništěm, šifrování, orientace v terénu, poznávání rostlin včetně určení účelu jejich použití, první pomoc, signalizace, zhotovení a použití lanové lávky k překonání terénní překážky a mnohé další, s těmi nejlepšími v rámci Jiráskovy oblasti (kraj Královéhradecký) a přesvědčili, že jsou opravdu těmi nejlepšími z nejlepších.

Hlídka ve složení Jan Valášek, Jan Mikulanka, Jan Rambousek, Lukáš Pařízek, Martin Mikloš a Jan Sedláček jako jediná z našeho kraje, a také jako první v historii broumovského skautingu, postupuje do kola celostátního, které se bude konat ve dnech 27. - 30. září 2001 v Dolní Dobrouči.

Středisko JUNÁK Broumov a jistě i všichni správní Broumováci blahopřejí k tomuto úspěchu a děkují za perfektní reprezentaci broumovského skautingu a města vůbec.

Za středisko JUNÁK Broumov Milada Kubalíková

10. ročník broumovského triatlonu

proběhl 8. 8. 2001 za účasti 35 startujících z ČR, se startem a cílem u rybníku Šlégl. Obrovský podíl na úspěchu závodu mají časoměřičky z Police nad Metují.

Za spokojené závodníky děkuje pořadatel sponzorům z Broumova: ELMON s.r.o., Sport Lorenc, Martinec, Potraviny Václav Šafář, Laguna Vašák, Drogerie Kašparovský, Elektro Jansa, Cukrárna - pí Špačková, Hotel Černý kůň - manželé Joudalovi, Cukrárna Harlekýn, Zdravotnické potřeby - pí Reinhardtová, Mléčná jídelna - p. Bejdák.

Sponzorům z Police nad Metují: Mr. Sport - Zdeněk Ševců, Sport N a R, Železářství pí Purtigová, Drogerie

p. Vávra, Kvíčerovská pekárna, Klenotnictví pí Vávrová, TOMA kojenecká voda, Obuv - pí Novotná, Keramika, Knihkupectví - Kohlovi, Rijat - Tučkovi, VK Ložiska, s.r.o. Mistr Trnovský, Měst. úřad Police n. M., Stěna Teplice nad Met.

J. J.

Městský park

ponese z rozhodnutí městského zastupitelstva jméno svého někdejšího zakladatele, majitele a významného broumovského rodáka Josefa Schrolla. Mnohý ze současných obyvatel Broumova se ještě dnes možná zatváří kysele, byť i jen při náznaku připomínky významných předválečných broumovských osobností: nebyli "naši". Němec, kapitalista - to spojení nás učili donedávna nenávidět. Snad už ale přeci jen převažují ti, kteří si uvědomují, co Schroll pro Broumov znamenal, jak jsme na tom co vybudoval dodnes závislí, možná dokonce víc než je zdrávo. Až příliš mnoho z nás je odkázáno na práci v jím vybudované továrně. Do jím vybudovaných objektů se chodíme léčit, s dětmi do školky, za úřadem, nakupovat, bydlíme v nich, apod. Narodil se v Braunau in Böhmen - v Broumově v Čechách stejně jako řada z nás, žil zde jako my všichni. Co nám tedy brání říci, že to je "náš" významný rodák a vzdát mu poctu; snad že klapal pusou trochu jinak než my?

Schroll samozřejmě nebyl sám - kromě jeho podnikatelského a obchodního génia tady byly stovky dělnických rukou, které jeho myšlenky a projekty uskutečnily. Ale to co bylo za jeho peníze vybudováno ve prospěch města a regionu, bylo vybudováno pouze z jeho rozhodnutí.

Jiná otázka je, zdali se naší poctou těší i sám Schroll, zhlíží-li pomyslně na nás. Nedávno jsme mu zboursali jeho rodný dům, tzv. "Eden". Pěkný stateček, měl k němu jistě citový vztah. Byl na něj jistě i pyšný, vedle si postavil vilu a snad se na obě stavby vedle sebe rád díval a možná i druhým ukazoval: hle, tu nalevo, tak prostě jsme s otcem začínali a tu napravo, až sem jsem to dotáhl. Ani městský park, i když je o něj na naše poměry staráno přiměřeně, není zdaleka tím parkem, jakým býval za života J. Schrolla a jeho dědiců. Tedy lze to předpokládat, protože zprávy pamětníků jsou až z doby, kdy Schrollova dcera předala jednu další rodinnou vilu k užívání městu a park za ní broumovské veřejnosti. Park prý tehdy obepínal pěkný plot, vcházelo se brankou u níž vartoval uniformovaný hlídač, který park také občas prošel, nepáchá-li někdo neplechu; na noc se zavíralo. Korzující občané se mohli potěšit tryskající fontánou, pohledem na v kašně plovoucí červené rybky a řadou dalších detailů, které si dnes už stěží umíme představit. V altánu - oranžerii byla mezi vegetací ukryta rovněž nádržka s tryskající vodou a nad ní monumentální mramorová bysta páně Schrollova. Ta v altánu přežila i ranné období vlády "nad kapitalisty zvítězivšího dělnictva". Bud nikdo nevěděl o koho jde, nebo se jednalo o trestuhodné opomenutí jinak nesmiřitelných ideologických bojovníků. Vyhozena byla až někdy za normalizace, aby udělala místo ptáčkům. Naštěstí byla dosti těžká, a tak už soudruzi asi neměli ten "švunk", aby ji vyvezli na smetiště dějin, a byla proto vylečena pouze za zeď altánu. Zde mramoru neuškodilo ani naše klukovské lození po hlavě toho tehdy nám neznámého pána, ani uličnické močení na jeho ramena, někdy se soutěží o to, kdo výš, a bysta tak mohla být po roce 1990

umístěna na sokl (dílo slavného architekta Josipa Plečnika) do parčíku před olivětínskou Vebu. Tam totiž původně stávala bysta druhá, s tou z parku totožná. Ta se však už tak šťastného osudu nedočkala. Po válce se jaksi někdo rozhodl sošně uctít prezidenta Beneše, ale protože doba Němců a továrníků, jak se zdálo, skončila, byla nouze o kvalitní mramor a peněz bylo také málo, nechal jakýmsi Holubem přesochat původní originál od vídeňského sochaře Schimkowitza. I když se jednalo o profesionální práci, výsledek vyzněl poněkud komicky: ramena ve fraku starého střihu zůstala mohutná, Schrollova, a na nich spočívala nepoměrně menší hlava upravená do prezidentovy podoby. Že to byla i doba soumraku Edvarda Beneše, seznalo se záhy, a tak putoval do věčných úložišť.

Bylo by toho asi ještě dost, co by nám dnes Josef Schroll vytknul (na příklad že z jeho krásné meziměstské přádelny je už jen sklad), ale doufejme, že by byl blahosklonný a řekl: Pacholci jste, ale alespoň že jste si vzpomněli.

K. Franze

Letní tábor s dětmi z Broumovska

Hned po setkání Broumovského krajanského sdružení odjelo 14 dětí z Broumova a okolí na prázdninový tábor do Deggendorfu v Bavorsku. Děti byly hosty sudetoněmecké broumovské mládeže a strávily týden ve farním domově mládeže v Graflingu. Koupaly se na pěkném koupališti v Deggendorfu, prohlédly si město a poznaly překrásné okolí Graflingu. U táboráku, hrách a zpěvu jim čas rychle utekl.

Paul Künzel a Hana Janková.

Veba generálním sponzorem projektu kulturního a společenského střediska

Po přípravných jednáních, která trvala od února 2001, podepsala a. s. Veba spolu s občanským sdružením "Tuž se, Broumovsko!" dne 8. 6. 2001 smlouvy o podpoře projektu kulturního a společenského střediska v Broumově. Veba tak přijala nabídku stát se generálním sponzorem tohoto projektu na celé období rekonstrukce objektu bývalého měšťanského pivovaru a podílet se na něm jako partner občanského sdružení "Tuž se, Broumovsko!".

Textilní výroba je historicky spojena s regionem Broumovska a byla v minulosti základem jeho hospodářské prosperity. Veba jako dědic této tradice vnímá silně skutečnost, že prvek textilní výroby je i v současnosti klíčovou ekonomickou aktivitou mikroregionu Broumovsko a platformou pro rozvoj jeho hospodářské a společenské struktury. Tato vazba bude platit - při rozvojových ambicích Veby - i pro budoucnost. Funkce ekonomické aktivity (podnikatelské subjekty na Broumovsku), komunální (město Broumov a obce mikroregionu) a společenské (spolky, kluby, sdružení) považujeme za nedělitelné pro zajištění soudobé kvality života a pro životní perspektivu obyvatel Broumovska.

Veba má proto zájem o spolupráci s partnery z komunální i občanské sféry, má zájem nabídnout práci

lidem z místa a sama získat kvalifikované odborníky, kteří ve firmě a na Broumovsku uvidí svoji perspektivu. Veba podporuje - v rámci svých finančních možností - kulturní, sportovní a občanské aktivity v místě, podílí se na ochraně životního prostředí, resp. snižování zátěže pro vody i ovzduší. Snaží se, aby její budovy město nehyzdily, ale naopak vracely mu jeho krásu. Veba nabízí služby veřejnosti prostřednictvím zdravotních středisek ve Velké Vsi a v Olivětíně, restaurační a hotelové služby prostřednictvím Hotelu Veba a svoji angažovanost ve prospěch kvality života na Broumovsku bude dále posilovat.

Projekt rekonstrukce bývalého měšťanského pivovaru do podoby kulturního a společenského střediska považujeme za mimořádný tím, že

- spojuje úctu k historii s potřebami současnosti a budoucnosti Broumova a Broumovska,
- je vyvolán a organizován občanským sdružením "Tuž se, Broumovsko!", které si dává za cíl celkové pozvednutí občanských aktivit, společenského života a životní perspektivy obyvatel Broumovska,
- obrací se především k mládeži a chce nabídnout alternativy ke konzumnímu trávení volného času a k tvorbě životních postojů,
- je dlouhodobý a zaměřený na získání podstatné části prostředků pro jeho realizaci z vnějších zdrojů v důsledku pozitivní propagace projektu a realizace jeho dílčích etap,
- chce vytvořit novou hodnotu jako ostrov pozitivní zkušenosti, který bude současně generátorem dalších aktivit a pozitivních změn v našem myšlení a v celkové atmosféře života Broumováků

Prostředky poskytované Vebou pro tento projekt budou přednostně využity k jeho propagaci a k získávání dalších vnějších zdrojů prostřednictvím grantů, soutěží apod. Bez odpovídajícího podílu místních zdrojů a regionálních sponzorů však není čerpání z externích fondů možné. Veba proto osloví další podnikatelské subjekty regionu a bude s nimi jednat o rozsáhlejší podpoře projektu.

Jsmo přesvědčeni, že při soustavné a dlouhodobé kultivaci a s podporou podnikatelské i občanské veřejnosti dosáhne projekt svých cílů a připraví půdu pro vznik projektů dalších. Broumov a Broumovsko je potřebují.

Ing. Josef Novák, generální ředitel VEBA, textilní závody a. s.

Projev předsedy Senátu pana Petra Pitharta při slavnostním otevření Týdne pro broumovské kostely

Vážení občané z Broumova a okolí, dnes tady v Šonově, jen pár kilometrů od hranic, začíná Týden pro Broumovské kostely. Ten loňský byl ještě pouhým příslibem. Letošní však je již slibem, vždyť podruhé lze začít mluvit o tradici. Je to zároveň již čtvrtý rok úsilí o oživení Broumovska a myslím si, že je nejen inspirující, ale že váš způsob nemůže nakonec nemít úspěch.

V kulturní krajině, jakou Broumovsko je, zejména od příchodu benediktinů, nelze přitom začít jinde než u vás, zdejších lidí a u vašeho vztahu k místům, ve kterých žijete. Lidé by tu však měli především znovu nabýt sebevědomí. Ostatně my všichni bychom měli být napříště sebevědomější. Mám na mysli sebevědomí ve

smyslu sebe - vědomí, vědomí o sobě, o tom, kdo jsme, o smyslu vlastní identity. Mám na mysli i sebevědomí ve smyslu sebeúcty, vědomí si vlastní ceny: to my žijeme v tomto krásném kraji, který je v Evropě jediný a nezaměnitelný. Druhé sebevědomí bez prvního nevznikne.

Je proto třeba vědět, kam vede zarostlá či zaoraná cesta. Vede tam, kam vždycky vedla, když si ještě lidé přes generace předávali určitý kus země, když i domácí zvířata měla jména, když si předávali konkrétní vzpomínky, zkušenosti s tímto úvozem, s těmito keři na stráni, s touto hrázkou na potoce. Předávání krajiny je předávání tohoto a tohoto kusu země a v úhrnu pak vzniká celek, krajina kulturní. Vy se nepřipravujete na nic menšího než na to, že po dlouhých desetiletích znovu předáte tuto krajinu konkrétním lidem příští generace.

Myslím, že vaše úsilí má dobrou naději na úspěch. Ale vím zároveň, stejně jako to víte vy, že ten se nedostaví ani zítra ani pozítří. Možná, že to je dnes ta hlavní nejcennější vědomost: to skutečně hodnotné nemůžeme mít hned. Dnes totiž chceme pokud možno všechno pokud možno hned a nejhorší na tom je, že to často opravdu dostaneme, že to technicky zvládneme. Usilovat o vzdálený cíl je tak dnes již samo o sobě tvorbou hodnot.

Jsou to cesty, které vedly ke kostelu. Od domova, od práce ke kostelu a naopak, od kostela k domovu, k práci. Každoročních devět zastavení ve zdejších kostelích, spojených s duchovní hudbou a s rozhovorem, někdy s divadlem je modlitbou všech, kteří víme i cítíme, že zdejší krajina byla utvořena setkáním hmoty a ducha a buď jím bude i v budoucnu, anebo bude jen čímsi jako okrajinou, okrajem, koncem, čímsi zbytným.

Váží si také pravdivosti vašeho vhledu do nedávné minulosti: pohraniční krajina se nikdy nezhojí, pokud nepojmenujeme rány, které obdržela. Je to ale třeba dělat tak, aby to lidé unesli, gesty a srozumitelnými symboly, vedenými především starostí o oživení krajiny o obnovení domova v ní. Starost musí lidi ke krajině přitáhnout, ne ji obtížit další kolektivní vinou.

Přeji vám všem, abyste dokázali, co nesvede stát ani trh, dva jinak užitečné vynálezy, ze kterých se však v této sekulární době stávají modly. Již úsilím o to se dostáváte z okraje země do středu dění. Na mapách půjde i nadále o okraje. Významem toho, co děláte se však posunujete ke středu, neboť o to jde: nedovolit více či méně anonymním silám státu a trhu obsadit veškerou krajinu - tu fyzickou i krajinu lidských duší. Jde o to znovu oživit domov jako autonomní prostor, jako prostor setkání svobody a odpovědnosti lidské blízkosti a sdílené starosti.

Zde v Šonově, v tomto kostele sv. Markéty, dnes 15. července L.P. 2001 ožívujete kus jakoby již ztraceného domova. Ano, děje se to buď v konkrétním čase na konkrétním místě při setkání konkrétních lidí, anebo se to neděje vůbec.

Přijel jsem vám za vaši konkrétní práci za vaše konkrétní úsilí poděkovat.

Předseda Senátu Petr Pithart

Program česko - německého setkání v Broumově

pátek 14. 9. 01

- 10.00 hod. Položení věnců u pomníku na hřbitově v Broumově
- 14.00 hod. Vzpomínková slavnost na J. Schrolla v Olivětině
- 14.30 hod. Diskusní forum s profesory a žáky broumovského gymnázia o sudetoněmecko- českých vztazích
- 16.00 hod. Pojmenování městského parku po J. Schrollovi
- 16.30 hod. Pro hosty z Forchheimu prohlídka vesnických dientzenhoferovských kostelů

sobota 15. 9. 01

- 09.00 hod. Diskuse na Střelnici s politiky a občany na téma Společné snahy o zachování kulturního dědictví na Broumovsku
- 09.30 hod. Pro hosty z Forchheimu prohlídka města s průvodcem
- 11.30 hod. Tisková konference
- 12.00 hod. Společný oběd na Střelnici
- 14.00 hod. Podepsání partnerských smluv mezi městy Broumov a Forchheim v Městském divadle, kulturní program
- 16.00 hod. Ukončení výstavy 650 let města Broumova

neděle 16. 9. 01

- 08.00 hod. Německo-česká mše v děkanském kostele, rozloučení s hosty

Místo mých předků

Můj taťka pochází ze staré usedlé německé rodiny. Od našeho dětství nám vštěpuje lásku k rodné krajině. Z této lásky vznikla touha navázat přetřhané kořeny odsunutých Němců a koupit usedlost v Broumovském výběžku. To se splnilo před několika lety.

Náš statek se nachází v Martínkovicích. Na zeleném travnatém kopci se vypíná jeho trojúhelníkový štít, který představuje venkovskou architekturu z počátku 19. století. Všechno opravujeme do původního stavu, abychom nezničili dílo starých broumovských zednických mistrů. Štít je zdoben pilastry a hlavicemi, hlavní vchod nikami se sedátky a klenby s ní jsou podpírány kamennými sloupy. Kdykoliv opravujeme to, co bylo zničeno, máme v úctě generace předchozích obyvatel tohoto domu. Zajímalo nás, komu tento dům patřil, a podařilo se nám zjistit původní německé majitele. Byli jsme příjemně překvapeni, že se jmenovali Josef a Marie Scholzovi, máme tedy stejná příjmení.

Jsem rád, že můžu i svou vlastní prací znovu vzkřísit dílo našich předků, a tím také obnovit zvláštní charakter venkovského umění naší krajiny. Nacházím tak smysl života našich předků i naší rodiny.

Stanislav Scholz (Převzato z 5. čísla Komendážku - školního časopisu ZŠ Masarykova Broumov)

Budoucnost v Broumově? Úvaha k přelomu tisíciletí

(Překlad článku Karla Brichty, redaktora přílohy Zwischen gestern und morgen, z prvního letošního čísla časopisu Braunauer Rundbrief)

Budiž předpovězeno: z kdysi vyhnaných Němců se již nikdo nevrátí.

Proč ne?

Za prvé - velká většina z nich už leží pod cizím drnem.

Za druhé - jestliže v době vyhnání ještě byli dětmi, pak dnes jsou v důchodovém věku a nebudou již měnit své bydliště.

Toto je nepřikrášlená pravda a takové je i mnoha Čechy očekávané "biologické řešení". Co se stane, jestliže jednoho dne v rámci sjednocené Evropy budou Němci moci žít v Broumově? O nějakém osídlení jako ve 12. a 13. století nemůže být řeč. Co tedy s budoucností v Broumově?

Vraťme se v myšlenkách zpět do doby, kdy si naši předci, pozváni českými Přemyslovci, v tehdy liduprázdném pralesním území postavili své dřevěné chaty na ochranu před větrem, zimou a divokými zvířaty. Začali primitivními nástroji klučit les a trvalo to většinou tři generace, než půda dala sklizeň. A tak uplynulo sedm století naplněných válkami, epidemiemi a požáry, až vzniklo to, co my dnes nazýváme domovem. Věncem kvetoucích polností s půvabnými vesnicemi, barokními kostely a výstavnými selskými dvory. A uprostřed toho město s klášterem, náměstími, divadlem a školami.

V roce 1945 bylo zdejší německé obyvatelstvo, často během noci, vyhnáno ze země a do našich domovů a vesnic přišli cizí lidé. Má to být skutečně poslední slovo historie, bez jakýchkoli vysvětlení a námitek, prostě konečná čára za sedmi stoletími lidských osudů? Ne, kolo se točí dál "kolo se točí" (v německém textu je uvedeno česky, zřejmě omylem, "teče kolo"- pozn. překl.), jak říkají Češi, a žádný čas není bez historie. Musíme se tedy pokoušet udělat všechno pro to, aby naši předkové, a s nimi také naši vlastní rodiče a prarodiče, nebyli vyhnáni z dějin. Všechno musí být zachyceno a uchováno pro příští generace.

To se podaří je tehdy, když se sejdeme s dnešními obyvateli našeho domova a vysvětlíme jim, že minulost dnes jim přináležející země je také jejich historií. Všechno, co tady v roce 1945 našli, musel přece někdo někdy vytvořit. Všichni z nich také nejsou vinni a pro mnohé se tato nová země již stala domovem.

V minulosti se ukázala mnohá znamení dobré vůle na obou stranách. Ale nestačí, když člen vedení našeho Heimatkreisu jede na druhou stranu hranic a český starosta navštíví krajanské setkání v Německu. Je to tady v malém, jako jinde ve velkém. Vládní delegace nepřivezou žádné skutečné usmíření. To musí být uskutečňováno na té nejnižší úrovni vzájemnými kontakty mezi lidmi. Budeme tedy jezdit na

druhou stranu a hledat kontakty s těmi, kteří mají také dobrou vůli. Peněžní dary nejsou vždy dostatečně pevnou půdou, schopnou snášet zatížení. Otevřené a upřímné slovo bude lidmi dobré vůle přijato. Bez nenávisti v srdci, ale také bez ohýbání hřbetů.

Starosta Streubel nám již několikrát nabízel uspořádání našeho Heimattagu v Broumově. Na tuto myšlenku lze mít různé názory, ale za úvahu by jistě stála. Musela by ovšem být také z české strany dobře připravena. Museli bychom obyvatelstvo ujistit, že z těch, co přicházejí, nemusí mít žádné obavy, že to sice stále ještě jsou vlastníci všeho, ale v uplynulých desetiletích se sami domohli nových majetků a nechtějí si již domy a pozemky brát zpět. Čas přeměnil jejich hněv na bolest, a nyní zůstává již jen stesk. Nemělo by se takové chování setkat s respektem a porozuměním? A nemělo by rovněž v nás dozrát poznání, že také na druhé straně dospěla generace, která na našem utrpení nenese žádnou vinu?

To by byla příležitost "přiznat barvu", jak stále připomíná náš krajan Ernst Birke, kdy by se staří a noví obyvatelé Broumova mohli dát dohromady.

Broumovská literární cena

Počínaje rokem 2001 vznikla na Broumovsku nová kulturní tradice - vyhlašování literárních cen. Letos poprvé budou v Broumově oceňováni autoři a autorky slovesných děl, ať už prózy, poezie, dětské literatury, žurnalistiky, historických studií, dokumentačních projektů, studentských prací či překladů. Podmínkou pro účast v soutěži je souvztažnost díla s regionem Broumova a Kladka, včetně přilehlých příhraničních oblastí. Vzhledem k provázanosti české, polské a německé kultury v této oblasti budou vždy oceněni tři autoři nebo autorky píšící česky, polsky nebo německy. V každé zemi bude své kandidáty vybírat národní komise, která rozhodne o udělení ceny. Společná komise složená ze zástupců všech tří národností navíc vyhlásí vítěze hlavní ceny - Broumovské literární ceny.

Národní ceny budou zasvěceny významným osobnostem regionu, česká cena ponese jméno spisovatelky a překladatelky Marie Strykové. Dílo Marie Strykové není veřejnosti příliš známo a cílem udělování ceny s jejím jménem je i připomenutí jejího odkazu a upozornění na její výjimečnou literární tvorbu. Jako volyňská Češka přišla na Broumovsko v první vlně osidlování do vylidněného pohraničí a později jako polonistka překládala polskou literaturu. Její postava je tudíž v kontextu česko-polsko-německého kulturního prolínání více než symbolická. Podobně významnou osobností Broumova je spisovatel Hugo Scholz, rodák z Otovic, jehož jméno ponese cena udělovaná za díla psaná v němčině. Polská komise bude udělovat Cenu Josepha Wittiga, spisovatele a kronikáře z Nové Rudy. Cenu Huga Scholze předá paní Benedikt, literátova dcera, která svou přítomností ozdobí slavnostní akt udělování cen a podtrhne tak význam celé události.

Konečná uzávěrka pro přihlášení slovesných děl do soutěže byla 10. července 2001. Komise pro Cenu Marie Strykové zasedne dne 25. 8. 2001 a rozhodne letos i o Ceně Huga Scholze, rozhodnutí o Broumovské literární ceně padne až těsně před samotným slavnostním večerem. Vyhlášení Broumovské literární ceny a národních cen proběhne za účasti přihlášených autorů a dalších významných osobností kulturního a společenského života v Centru Broumov v neděli 26. srpna 2001 od 18,00.

Tiskový briefing k vyhlášení výsledků "Broumovské literární ceny" proběhne dne 26.8. 2001 v Centru Broumov v 17,00 hodin.

Tiskovou zprávu sepsal a předal Petr Bergmann, v Broumově, dne 23.8.2001 za vyhlášovatele soutěže "Broumovská literární cena" - občanské sdružení Tuž se, Broumovsko!

Kontakt:

Jana Rutarová - e-mail: ic.broumovsko@worldonline.cz, tel: 491 524 168

Božena Karlíková - e-mail: karlikovi@wo.cz, tel: 491 581 111

Petr Bergmann - e-mail: blackhand_cz@yahoo.com, tel: 0606/900 669

Centrum Broumov, Pivovarská ulice, Broumov (vedle kláštera), tel: 491 524027

Broumovská literární cena - česká komise

Členové:

Zdeněk Janík, literát - člen Obce spisovatelů, Praha

Milan Hrabal, literát - člen Obce spisovatelů, Vansdorf

Eva Koudelková, vědeckopedagogická pracovnice vysoké školy, literátka, Liberec

Lydie Baštecká, historička - archivářka, Náchod

Jan Meier, knihovník, Broumov

Miroslava Moravcová, archivářka, Teplice nad Metují

Šarka Rambousková, učitelka, Broumov

Věra Kopecká, učitelka, básnířka, Broumov

Libuše Růčková ml., studentka, Broumov

Milan Jirout, speciální pedagog, Martínkovice u Broumova

Předsedkyně: Božena Karlíková, učitelka, Teplice nad Metují

Nominace Broumovské literární ceny

Cena Huga Scholze:

- knihy o historii obcí na Broumovsku vydávané Vlastivědnou společností Broumov se sídlem ve Forchheim
- tisky redigované E. Meissnerem Das Braunauer Land heute, vycházejí jako přílohy časopisu Braunauer Rundbrief

Cena Josepha Wittiga:

- Karol Maliszewski, Rok w drodze

Cena Marie Strykové:

- Josef Škvorecký, Zákony džungle (z knihy Příběhy o Líze a mladém Wertherovi a jiné povídky
- Michal Streubel, Kamenné kříže na Broumovsku, Verněřovické zvony
- Miloslav Dodo Pouzar, Pověst o skalní nevěstě
- Naděžda Křížová, Opravdu naše místo

Sponzoři a dárci:

Generální sponzor Broumovské literární ceny:

Knihkupectví Jiří a Marie Kohlovi, Police nad Metují

Sponzoři a dárci Broumovské literární ceny:

Knihkupectví A. Horová, Palackého ulice Náchod

Okresní úřad Náchod

Knihkupectví Kosmas, a.s.

Obce Broumova

Mediální partneři:

Rádio Metuje, Literární noviny

Generální sponzor Centra Broumov:

Veba a.s., textilní závody Broumov

XXIII. ročník memoriálu Slávky Streubelové

Za krásného letního počasí se uskutečnil turnaj za účasti 6 družstev s mezinárodní účastí z německého Cottbusu. Turnaj proběhl bez komplikací a všem družstvům se v Broumově líbilo.

Výsledky:

1. TJ Červený Kostelec
2. Sokol Staré Město
3. Slovan Broumov

Všechna družstva si odnesla hodnotné ceny. Turnaj sponzorovali: Veba Broumov, Doc. RNDr. Ing. Matoulek, AUTOROZ Broumov, Hobra Školník, KOMPAS, Pivovar Olivětín, Nealko Hejtmánkovice, Město Broumov. Sponzorům děkuje. Oddíl odbíjené.

Návštěva prezidenta a naše vize

Návštěva prezidenta je pro náš region bezpochyby významnou událostí. Určitě je provázena vypětím, hektickou činností a ve snaze co nejlépe všechno připravit a vyvolat dojem se mohou objevit i spory nebo nedorozumění.

Je důležité, co od takové vysoké státní návštěvy očekáváme. A ještě důležitější je si uvědomit, co vlastně můžeme očekávat a fakt, že je především uznáním, a pro Broumovsko to platí dvojnásob, všeho co jsme dokázali udělat. V případě prezidentské návštěvy se jedná bezpochyby o uznání síly našich vizí, představ a práce, kterou jsme na jejich realizaci vynaložili.

Jaképak asi vize mohly přimět hlavu státu k tomu, aby věnoval téměř celý den prohlídce regionu. Vyplývá to bezpochyby z plánu návštěvy, který jsme s ním dokázali dohodnout. Návštěva Hvězdy, procházka cestičkami poli v Křinicích, návštěva kláštera v Broumově, fary a kostela v Heřmánkovcích.

Není zde ani prohlídka ploch pro záměry výstavby golfového hřiště, ani prostorů pro výstavbu dálniční komunikace, ani návštěva Úřadu práce nebo Městského úřadu pro řešení problému regionu, nezaměstnanosti a sociální sítě. To vše, jak určitě dobře víme, i když bychom rádi abychom nemuseli, si musíme vyřešit sami.

Hlavu státu k nám přitáhla naše vize obnovy krajiny, "Cesta ke kořenům" jsme to nazvali. Naše snaha, navázat na více než sedmisetletou benediktinskou tradici, která tento zapadlý kout Země České dovedla k rozkvětu, který je patrný i po drastickém odsunu původních obyvatel a realizátorů obrovského národohospodářského zázraku v regionu. Dokonce ji cítíme i po padesátileté devastaci a vulgárním působení vládců minulého režimu.

Pan prezident přijel nadechnout a z blízka vidět ovzduší kulturního a hospodářského klimatu, které tu po benediktinech zůstalo, a které jsme se rozhodli po všech hrůzách posledních deseti, před tím padesáti let a tomu všemu předcházejícího "odsunu", obnovit a dále rozvíjet.

I když se nám to nebude mnohým dobře poslouchat, byla nositelem tohoto rozvoje a rozmachu po celou dobu jeho trvání církve. Jakmile zasáhla státní moc, bylo to vždy nešťastné. Ať již ve 20-tých letech počesťováním a přílivem českých státních úředníků nebo po válce násilným odsunem 22 tisíc původních obyvatel. Nebo devastací, která začala v 50-tých letech a působením několika chamtivců pokračuje ještě dnes.

A zde se ukázal jeden z hrůzných důsledků komunismu nejen v našem regionu. Není to rozbité hospodářství, zastaralé fabriky, chátrající města a vesnice. To jsme už téměř dali do pořádku. Ale zdevastované myšlení naší starší a celé střední generace, které brání přiznat církvi místo a zásluhu, kterou na tomto národohospodářském zázraku regionu má a přizvat ji k jeho obnově jako partnera, jako společníka. I když má také máslo na hlavě. Můžeme církvi vyčítat křížácká tažení, upálení Jana Husa a tisíce jiných prohřešků. Ale díky ní je zde vize, duchovní náboj, zhmotnění lásky, radosti, krásy v nádherných kostelích, desítkách dochovaných sakrálních plastikách, v architektuře selských stavení.

Pan prezident si ze svého vzácného času vybral náš kraj, aby to všechno viděl, určitě se trochu pokochal a nasál tu sílu, kterou v našem kraji benediktini zanechali; aby se obohatil i silou našich nových vizí a odhodláním obnovit ve jménu přežití naší i příštích generací ducha kraje, vytvořit novou náplň poslání a přínosu našeho regionu pro celou naši zemi. Od kořenů, které jsou zde na štěstí velmi hluboko, až ke

znovuvytvoření niterného vztahu nás všech k oněm stavbám, cestičkám, zákoutím, ale i k půdě a lesům a skalám. A hlavně k sobě navzájem a ke všem lidem na této Zemi.

Máme nádhernou vizi obnovy krajiny a obnovy našeho pokřiveného myšlení. Kus cesty jsme již ušli, první kroky rozhodně udělali. Zamysleme se, kdo je naším spojencem a podejme ruku ke smíru. Církev a stát udělali vždy v českých dějinách, pokud šli ruku v ruce, pro tuto zemi mnoho. A my všichni potřebujeme toleranci, porozumění a lásku. Díky, pane prezidente, že jsme si i v důsledku Vaší návštěvy mohli toto uvědomit.

Jindřich Horkel, Křínice

Broumovský zpravodaj

vydává město Broumov

redakční rada:

Bc. L. Franc, K. Franze, M. Hromádka
J. Louda, MUDr. T. Pindeš, Z. Streubel

redakce, grafická úprava:

M. Otte, tel. 491 22 185

e-mail: broumov.muzeum@worldonline.cz

objednávky inzerce:

Sekretariát Městského úřadu, tel. 491 523 734

e-mail: fischerova@broumov-mesto.cz

rozšiřuje:

Informační centrum Broumovsko, tel. 491 524 168

e-mail: ic.broumovsko@worldonline.cz

uzávěrka . čísla:

27. 8. 2001